

Розділ І. Слово про Вчителя та Друга

УДК 821.161.2(477.82)(092)

Микола Мірченко
(м. Луцьк)

«ЖИТТЯ ЯК БАРВИСТА СТРІЧКА...» СПОМИН ПРО ДРУГА

Він був полуднево зрілий, але такий же потужний у своїх почуттях, у своїх вимірах часу, у який жив, у своєму видноколі неба, у глибинах прекрасного... Олександр Рисак. Сьогодні важко усвідомити, що його нема серед нас, що він у вічності... Чому Бог так рано забирає від нас людей одержимих, наших друзів і колег, із якими відчував тепло і щирість... Час. Він увібрав у себе: добрі й недобрі дні, хвилини розчарувань і захоплень, розпачу та тривоги, великого натхнення душевного. Життя як барвиста стрічка переливається кольорами...

Я пригадую, як Олександр Опанасович у дні Симпозіуму «Леся Українка і світова культура» опікувався гостями (він був щойно обраний завідувачем кафедри історії української літератури). Я працював заступником декана факультету й відповідав за поселення гостей у готелі. І ось бачу: у вестибюлі тодішнього головного корпусу (де зараз педагогічний інститут та юридичний факультет) стоїть собі скромно Ліна Костенко, і ніхто на неї не звертає уваги. Мені стало не по собі. Підходжу й вітаюся: «Добрий день, Ліно Василівно!». А вона – «Звідки Ви мене знаєте?» Відповідаю: «Пригадайте Київ 1981 року, весну, зустріч у стінах Київського інституту імені Максима Горького...». «Пригадую...». Аж бачу «біжить» Олександр Опанасович. Я зупиняю: «Олександр Опанасовичу, дозвольте познайомити Вас із Ліною Василівною». Остовпів, став багряно-багряно збуджений! Незважаючи на клопоти організації симпозіуму, зумів приділити геніальній поетесі стільки уваги, що відразу «посипав» її віршами чудовими, організував зустрічі зі студентами в найбільшому тоді актовому залі...

Він був нуртуючою натурою, неординарною особистістю, прекрасним товаришем. Ми часом (і не раз) сперечалися, не погоджува-

лися один з одним, бо його іскристість і високість були інколи недосяжними для мене. Хоч і не був він диваком дивакуватим, а реально дивився на життя, його перипетії та проблеми. Але був особливо одержимим.

Однак він мав якесь своє мірило, виплекане у творчому пошуку, у дослідженнях його, які межували між словом і музикою, у його особливому трепеті-слові про Лесю Українку... Він із гордістю показував усім, хто приїжджав офіційно й неофіційно, своє виплекане роками – лабораторію лесезнавства, де стільки зібраних ним матеріалів, раритетних видань, листів, спогадів про Лесю... Він був одержимим у вічному пошуку красивого; докопатися до істини, зрозуміти, як полюбляв говорити, «причаститися Лесиним словом» – це було в його натурі, у його неспокої, у його душі... На якомусь етапі своєї праці, і не раз, непоцінований, не зрозумілий начальством, він знаходив сили «піднятися», не зупинятися, досягнути успіху...

У мене вдома й досі лежать на столі його акровірші, писані з нагоди чи то -ліття, чи вручення диплома... Володів словом як шпагою, умів підібрати дзвінке, барвисте в час спокути вселюдської чи дружньої розмови «за кавою». Був поважним, сивочолим професором у часи презентації своєї (і не тільки) монографії чи то збірки поетичної і винахідливим, жартівником, цікавим оповідачем за інших обставин. Мав талант і хист до писання і поза науковими пошуками шукав своє слово. Воно з'явилося в опублікованих збірках поезій. Виважене, виплекане, вистраждане... Він і сам розумів це, бо ж байдужа душа й байдуже серце не народять мрійливих і ніжних слів... Особливо вразила мене остання його збірка «Сьома нота печалі». Передчував... не вірив... і писав:

*Поезія – то розпач безнадії,
То крик душі, що прагла високості,
То те, що мав – і мати вже не смієш,
Бо вмить його поглинув Час і Простір...
...Не гасить в душі вогонь Брехнею зливи.
Не мийте імені мого у каламуті...
Хай буде вічно спомином про тебе, дорогий друже Олександрє.*